

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Edyta Demiańczuk-Komoń

przy udziale prokuratora del. do Prokuratury Krajowej Departamentu do Spraw
Wojskowych ppor. Ingi Jasińskiej,
w sprawie ppłk. rez. lek. J. K.
oskarżonego z art. 228 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 28 maja 2024 r.,
apelacji, wniesionej przez obrońcę
od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt So. 16/22,

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

**2. wymierza oskarżonemu 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem
opłaty za drugą instancję i obciąża go wydatkami postępowania
odwoławczego.**

Jerzy Grubba Waldemar Płóciennik Kazimierz Klugiewicz

[PGW]

UZASADNIENIE

Na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Najwyższy, dzieląc wyrażany w orzecnictwie pogląd, iż w określonej sytuacji sąd odwoławczy może odstąpić od wynikającego z art. 99a § 1 k.p.k. obowiązku sporządzenia uzasadnienia wyroku na formularzu UK 2 (*zob. wyroki SN z 11 sierpnia 2020 r., I KA 1/20; 8 grudnia 2021, I KA 14/21*), uznał, że takie postąpienie jest w niniejszej sprawie celowe.

Ppłk rez. lek. J. K. został oskarżony o to, że w dniu 22 maja 2019 roku w W. przyjął w związku z pełnieniem wówczas funkcji przewodniczącego Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w W. (RWKL) od kpt. Z. K. korzyść majątkową w postaci pistoletu inkrustowanego o wartości nie mniejszej niż 600 złotych w zamian za załatwienie wydania w RWKL w W. dla wymienionego Oficera pozytywnego Orzeczenia w Sprawie Ustalenia dla Celów Odszkodowawczych Uszczerbek na Zdrowiu stwierdzającego uszczerbek długotrwały na zdrowiu po wypadku z dnia 07.05.2018 r. w K.,

tj. o przestępstwo z art. 228 § 1 k.k.

Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt So. 16/22, na podstawie art. 66 § 1 k.k., warunkowo umorzył postępowanie karne prowadzone wobec ppłk rez. lek. J. K. o występki polegający na tym, że w dniu 22 maja 2019 roku w W. przyjął korzyść majątkową w postaci repliki broni starodawnej — inkrustowanej masą plastyczną strzelby czarno-prochowej kal. 12 Nr [...] o wartości nie mniejszej niż 200 złotych w związku z pełnieniem wówczas funkcji przewodniczącego Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w W. od kpt. Z. K., ubiegającego się w tym czasie o wydanie dla siebie w RWKL w W. pozytywnego Orzeczenia w Sprawie Ustalenia dla Celów Odszkodowawczych Uszczerbek na Zdrowiu, stwierdzającego uszczerbek długotrwały na zdrowiu po wypadku z dnia 07.05.2018 r. w K.— przy ustaleniu, iż czyn ten stanowił wypadek mniejszej wagi, tj. w sprawie o czyn określony w art. 228 § 2 k.k., i w związku z tym na podstawie art. 67 § 1 k.k. wyznaczył okres próby w wymiarze roku, licząc od daty uprawomocnienia się orzeczenia, a na podstawie art. 43a § 1 k.k. w zw. z art. 67 § 3 k.k. orzekł od

oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 1000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ponadto, na mocy art. 44 § 2 k.k. w zw. z art. 45a § 1 k.k. orzekł przepadek przedmiotu służącego do popełnienia przestępstwa w postaci repliki broni starodawnej – inkrustowanej masą plastyczną strzelby czarno-prochowej kal. 12 Nr [...], znajdującej się w depozycie Oddziału Żandarmerii Wojskowej w P.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który podniósł następujące zarzuty obrazy przepisów prawa materialnego:

1. art. 228 § 2 k.k. poprzez błędną wykładnię pojęcia „korzyści majątkowej” w wyniku przyjęcia, że oskarżony ją uzyskał otrzymując replikę broni starodawnej o wartości 200-300 zł, w sytuacji gdy rewanżując się za nią kpt. Z. K., przekazał mu prezent w postaci butelki whiskey o wartości 150 zł, a także zaprosił na kolację, za którą zapłacił 187 zł, zatem nie odniósł korzyści, gdyż różnica wzajemnych świadczeń stanowiła od 37 do 137 zł na niekorzyść oskarżonego, w związku z czym nie można przyjąć, że jego czyn stanowi przestępstwo;
2. art. 115 § 2 k.k. poprzez jego pominięcie w wyniku uznania, że oskarżony popełnił przestępstwo z art. 228 § 2 k.k., w sytuacji gdy obligatoryjne zastosowanie wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, iż replika broni starodawnej stanowiła drobny prezent o wartości 200 zł, przekazany jako wyraz wdzięczności za informacje co do procedury orzekania uszczerbku na zdrowiu przez RWKL – które to działanie było zgodne z prawem – w związku z czym stopień szkodliwości społecznej przypisanego mu czynu jest znikomy i nie stanowi on przestępstwa.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego.

Prokurator w odpowiedzi na apelację, wniósł o nieuwzględnienie podniesionych w niej zarzutów i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Podniesiony w apelacji zarzut obrazy art. 228 § 2 k.k. sprowadza się do kwestionowania poprawności wykładni znamienia przedmiotu czynności wykonawczej przestępstwa sprzedajności tj. korzyści majątkowej, prowadzącej do uznania, że oskarżony przyjął korzyść majątkową, skoro sam zrealizował świadczenia o charakterze majątkowym względem osoby, która mu tę korzyść wręczyła.

Zgodnie z art. 115 § 4 k.k., korzyścią majątkową lub osobistą jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego. Z pojęciem korzyści nie wiąże się zatem zawsze osobiste przysporzenie sprawcy, a zatem kwestia jego wzbogacenia nie stanowi warunku koniecznego dla przyjęcia korzyści. W sprawie niekwestionowane jest to, że przekazana przez kpt. Z. K. broń czarnoprochowa stanowiła przedmiot o określonej wartości majątkowej (nie mniejszej niż 200 zł). Jej przyjęcie niewątpliwie zatem stanowiło przyjęcie korzyści majątkowej i oceny tej nie może zmieniać odwzajemnienie się oskarżonego, poprzez wręczenie kpt. K. butelki alkoholu, a następnie zaproszenie go – jednak dopiero po zakończeniu postępowania orzeczniczego – na kolację. To, że w ogólnym rozrachunku oskarżony nie uzyskał przysporzenia majątkowego, ponieważ koszt alkoholu i rachunku za kolację przewyższały wartość broni, nie może prowadzić do stwierdzenia, że w chwili zdarzenia oskarżony nie przyjął korzyści majątkowej, podobnie jak i przyjęcie a następnie zwrócenie rzeczy osobie wręczającej korzyść pozostaje bez wpływu na ustalenie, że do przyjęcia korzyści majątkowej doszło (zob. M. Kulik, w: *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Mozgawa, LEX/el. 2024; teza 6 do art. 228 k.k.; P. Zakrzewski, w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. J. Majewski, Warszawa 2024. teza 13 do art. 228 k.k.). Niemniej jednak należy zaznaczyć że zrewanżowanie się oskarżonego wobec osoby wręczającej korzyść stanowi istotną okoliczność popełnienia czynu, wskazując także na brak motywacji sprawcy ukierunkowanej na osiągnięcie przysporzenia majątkowego, co ma znaczenie dla określenia poziomu karygodności czynu i w rozpoznawanej sprawie pozwalało uznać, że jego stopień społecznej szkodliwości nie jest znaczny, co – przy spełnieniu pozostałych przesłanek określonych w art. 66 § 1 k.k. – uprawniało do wydania wyroku warunkowo umarzającego postępowanie.

Odnosząc się do wskazywanego w drugim zarzucie naruszenia art. 115 § 2 k.k. wskazać należy, że zarzut ten jest z gruntu chybiony, na co wskazuje już samo rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji, którego wydanie musiało być poprzedzone szczególną oceną stopnia społecznej szkodliwości czynu, co potwierdza treść części motywacyjnej wyroku. Jeśli chodzi o argument wskazany przez obrońcę na poparcie tezy o naruszeniu przez Sąd *a quo* art. 115 § 2 k.k., to bazuje on na zaprezentowaniu przez obrońcę oskarżonego własnego ustalenia faktycznego, sprowadzającego się do uznania, że „replika broni starodawnej stanowiła przekazany jako wyraz wdzięczności za informacje co do procedury orzekania uszczerbku na zdrowiu przez RWKL”, podczas gdy Sąd pierwszej instancji ustalił, że wręczona korzyść nastąpiła w związku z pełnieniem przez oskarżonego funkcji publicznej – Przewodniczącego RKWL w W. Wojskowy Sąd Okręgowy trafnie uznał, że „wnioskodawca nie przyszedłby przedstawić swojej sprawy, skonsultować ją do oskarżonego, gdyby ten nie był specjalistą w interesującej go w danym momencie dziedzinie, z dużym doświadczeniem i praktyką orzecniczą w podobnych sprawach” (pkt 3 uzasadnienia wyroku). Związek, o którym mowa w art. 228 § 1 k.k. potwierdza również fakt przygotowania przez ppłk. rez. J. K. wstępnej propozycji orzeczenia w sprawie kpt. Z. K., zanim sprawa trafiła do właściwej komisji lekarskiej. Argumentacja obrońcy jest zatem w tym zakresie z gruntu chybiona, a – jak już to zasygnalizowano – Sąd *meriti* rozważył występujące w sprawie kwantyfikatory stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 w zw. z art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U.2023.123).

Jerzy Grubba Waldemar Płóciennik Kazimierz Klugiewicz

[PGW]

[ms]